

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2011. november 24.*

A C-404/09. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2009. október 20-án

az **Európai Bizottság** (képviselik: D. Recchia valamint F. Castillo de la Torre és J.-B. Laignelot, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Spanyol Királyság** (képviseli: N. Díaz Abad, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

* Az eljárás nyelve: spanyol.

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, A. Prechal (előadó), K. Schiemann, C. Toader és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,
hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2011. június 28-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Keresetlevelében az Európai Közösségek Bizottsága annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy
  - a Spanyol Királyság, mivel anélkül engedélyezte a „Fonfría”, „Nueva Julia” és „Ladrones” külszíni bányászati kitermeléseket, hogy az engedélyt olyan vizsgálatól tette volna függővé, amely lehetővé teszi a létező külszíni kitermelési projektek közvetlen, közvetett és kumulált hatásainak megfelelő módon történő azonosítását, leírását és értékelését,

nem teljesítette az 1997. március 3-i 97/11/EK tanácsi irányelvvel (HL L 73., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 151. o.) módosított, az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv (HL L 175., 40. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 248. o., a továbbiakban: módosított 85/337 irányelv) 2. és 3. cikkéből, valamint 5. cikkének (1) és (3) bekezdéséből eredő kötelezettségeit;

- 2000-től, az „Alto Sil” területnek az 1997. július 29-i 97/49/EK bizottsági irányelvvel (HL L 223., 9. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 344. o.) módosított, a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelv (HL L 103., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 98. o., a továbbiakban: madárvédelmi irányelv) alapján különleges védelmi területté (a továbbiakban: KVT) minősítésének időpontjától kezdve a Spanyol Királyság

- mivel a „Nueva Julia” és a „Ladrones” külszíni bányászati kitermeléseket anélkül engedélyezte, hogy az említett projektek lehetséges hatásait megfelelő vizsgálatnak vetette volna alá, és mindenképpen anélkül, hogy teljesítette volna a projektek megvalósítását azon veszély ellenére lehetővé tévő feltételeket, amelyet az említett projektek a siketfajd fajra (*Tetrao urogallus*) jelentettek, amely faj az „Alto Sil” KVT-vé minősítését indokoló egyik természeti érték, vagyis hogy alternatív megoldás hiányában, nyomós közérdeken alapuló kényszerítő okok fennállására hivatkozva és csak a Bizottságnak a Natura 2000 hálózat általános egységességének biztosítása érdekében szükséges kiegészítő intézkedésekről való értesítése mellett jár el, és

- mivel elmulasztotta megtenni az élőhelyeknek – ideértve a fajok élőhelyeit – a „Feixolín”, „Salguero-Prégame-Valdesegadas”, „Fonfría”, „Ampliación de Feixolín” és „Nueva Julia” bányák által okozott károsodásának, valamint az „Alto Sil” terület KVT-vé minősítését jelenlétével indokoló siketfajd e bányák általi jelentős megzavarásának elkerüléséhez szükséges intézkedéseket;

az „Alto Sil” KVT-t illetően nem teljesítette a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv (HL L 206., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 102. o., a továbbiakban: élőhelyirányelv) 7. cikkével együtt értelmezett 6. cikkének (2), (3) és (4) bekezdéséből eredő kötelezettségeit;

- a Spanyol Királyság, mivel 1998 januárjától a „Feixolín”, „Salguero-Prégame-Valdesegadas”, „Fonfría”, és „Nueva Julia” kitermeléseket illetően elmulasztotta megtenni azon ökológiai érdek védelméhez szükséges intézkedéseket, amellyel az élőhelyirányelv alapján közösségi jelentőségű természeti területté (a továbbiakban: KJTT) minősítésre javasolt „Alto Sil” terület nemzeti szinten rendelkezett, az „Alto Sil” javasolt területet illetően nem teljesítette az említett irányelvnek a C-117/03. sz., Dragaggi és társai ügyben 2005. január 13-án hozott ítéletben (EBHT 2005., I-167. o.), valamint a C-244/05. sz., Bund Naturschutz in Bayern és társai ügyben 2006. szeptember 14-én hozott ítéletben (EBHT 2006., I-8445. o.) a Bíróság által adott értelmezésből eredő kötelezettségeit;

- a Spanyol Királyság 2004 decemberétől,
  - mivel (a „Feixolín”, „Salguero-Prégame-Valdesegadas”, „Fonfría” és „Nueva Julia” kitermelések esetében) az említett kitermelések lehetséges hatásainak megfelelő vizsgálata nélkül engedélyezte a külszíni bányászati tevékenységet – amely jelentős hatással lehet az „Alto Sil” KJTT kijelölését meghatározó természeti értékekre –, és mindenképpen anélkül, hogy teljesítette volna az említett projektek megvalósítását azon veszély ellenére lehetővé tévő feltételeket, amelyet az említett projektek e természeti értékekre jelentettek, vagyis hogy alternatív megoldás hiányában, nyomós közérdeken alapuló kényszerítő okok fennállására hivatkozva és a Bizottságnak a Natura 2000 hálózat általános egységességének biztosítása érdekében szükséges kiegyenlítő intézkedésekről való értesítése mellett jár el, és

- mivel ugyanezen projekteket illetően elmulasztotta megtenni az élőhelyeknek – ideértve a fajok élőhelyeit – a „Feixolín”, „Salguero-Prégame-Valdesegadas”, „Fonfría”, „Nueva Julia” és „Ampliación de Feixolín” bányák által okozott károsodásának, valamint a fajok e bányák általi megzavarásának elkerüléséhez szükséges intézkedéseket,

az „Alto Sil” KJTT-t illetően nem teljesítette az élőhelyirányelv 6. cikkének (2), (3) és (4) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

A módosított 85/337 irányelv

- 2 A módosított 85/337 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A tagállamok meghoznak minden olyan intézkedést, amely ahhoz szükséges, hogy az engedély megadása előtt többek között a jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva, a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló projektek engedélyezése kötelező legyen, és esetükben hatásvizsgálatot végezzenek. Ezeket a projekteket a 4. cikk határozza meg.”

3 Az említett irányelv 3. cikke kimondja:

„A környezeti hatásvizsgálat minden egyedi esetre vonatkozóan a 4–11. cikkel összhangban megfelelő módon azonosítja, leírja és értékeli az egyes projektek közvetlen és közvetett hatásait a következő tényezőkre:

- emberek, állat- és növényvilág;
- talaj, víz, levegő, éghajlat és a táj;
- anyagi javak és a kulturális örökség;
- az első, a második és a harmadik francia bekezdésben említett tényezők közötti kölcsönhatás.”

4 A módosított 85/337 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése pontosítja, hogy „a 2. cikk (3) bekezdésre is figyelemmel az I. mellékletben felsorolt projekteket vizsgálatnak vetik alá az 5–10. cikkel összhangban”.

5 A módosított 85/337 irányelv I. melléklete tartalmazza az említett 4. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozó projektek listáját. E melléklet 19. pontjában szerepelnek a „kőbányák, és külszíni bányák, ahol a kitermelési felület meghaladja a 25 hektárt, vagy tőzegkitermelés, ahol a kitermelési felület meghaladja a 150 hektárt”.

- 6 Az egyéb projekteket illetően e módosított irányelv 4. cikkének (2) bekezdése kimondja:

„A 2. cikk (3) bekezdésére is figyelemmel a II. mellékletben felsorolt projektekre, a tagállamok határozzák meg:

a) esetenkénti vizsgálattal,

vagy

b) a tagállamok által megállapított küszöbértékek vagy szempontrendszer alapján, hogy a projektet alá kell-e vetni az 5–10. cikknek megfelelő vizsgálatnak.

A tagállamok dönthetnek úgy is, hogy az a) vagy a b) pontnak megfelelő mindkét eljárást alkalmazzák.

[...]”

- 7 Az ezen irányelv 4. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozó projekteket illetően az irányelv II. mellékletének 13. pontja a következőket említi: „az I. és II. mellékletben felsorolt már engedélyezett, kivitelezett vagy kivitelezés alatt lévő projektek bármely olyan megváltoztatása vagy bővítése, amelynek jelentős ártalmas hatása van a környezetre”.

8 A módosított 85/337 irányelv 5. cikke kimondja:

„(1) Azon projektek esetében, amelyek a 4. cikk alapján az 5–10. cikkel összhangban környezeti hatásvizsgálatra kötelezettek, a tagállamok elfogadják azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy a projektgazda a IV. mellékletben meghatározott alábbi információkat megfelelő formában közli, amennyiben:

- a) a tagállamok úgy ítélik meg, hogy az információ lényeges az engedélyezési eljárás adott szakaszában és az adott projekt, projekt típus vagy a várhatóan érintett környezeti jellemzők szempontjából;
- b) a tagállamok úgy ítélik meg, hogy figyelembe véve többek között a jelenlegi ismereteket és a vizsgálati módszereket, ésszerűen elvárható a projektgazdától ennek az információnak az összeállítása.

[...]

(3) A projektgazda által az (1) bekezdés alapján benyújtandó információ legalább a következőket tartalmazza:

- a projekt leírása, beleértve a projekt helyére, kialakítására és méretére vonatkozó információkat;
- a jelentős kedvezőtlen hatások elkerülésére, csökkentésére és – lehetőség szerint – ellensúlyozására tervezett intézkedések leírása;

- a projekt várható fő környezeti hatásainak meghatározásához és vizsgálatához szükséges adatok;

- a projektgazda által megvizsgált főbb alternatívák áttekintése, és a választás főbb okainak megjelölése, figyelembe véve a környezeti hatásokat;

- az előző francia bekezdésekben említett adatok nem technikai jellegű összefoglalása.

[...]”

- 9 A módosított 85/337 irányelv IV. melléklete pontosítja, hogy mely információkat kell ezen irányelv 5. cikkének (1) bekezdése értelmében közölni:

„1. A projekt jellemzése, beleértve különösen:

- az egész projekt fizikai jellemzőinek leírása és területhasználati igény az építkezés és az üzemelés szakaszában,

- a termelési folyamat lényeges jellemzőinek leírása, például a felhasznált anyagok jellegére és mennyiségére vonatkozóan,

- a tervezett projekt működtetése során keletkező hulladékok és kibocsátások típusára és mennyiségére vonatkozó becslés (víz-, levegő-, talajszennyezés, zaj, rezgés, fény, hő, sugárzás stb.).

2. A projektgazda által megvizsgált főbb alternatívák áttekintése és a választás főbb okainak megjelölése, figyelembe véve a környezeti hatásokat.

3. A javasolt projekt által várhatóan jelentősen érintett környezeti tényezők leírása, különös tekintettel a lakosságra, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, a levegőre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, beleértve az építészeti és régészeti örökséget és a tájat, és a fentiek közötti kölcsönhatásokat.

4. A javasolt projekt feltehetően jelentős környezeti hatásainak jellemzése, amelyek a következőkből erednek:

- a projekt létesítményeinek megléte,
- a természeti erőforrások használata,
- szennyezőanyagok kibocsátása, környezetkárosítás okozása és a hulladék ártalmatlanítása,

valamint a projektgazda által a környezeti hatások előrejelzésére használt módszerek jellemzése.

5. A környezetre gyakorolt jelentős kedvezőtlen hatások megelőzésére, csökkentésére és amennyiben lehetséges, ellensúlyozására tervezett intézkedések leírása.
6. A fenti pontok alapján megadott információk nem technikai jellegű összefoglalása.
7. A szükséges információk összeállítása során a projektgazda által tapasztalt bármilyen nehézségek (technikai hiányosságok, ismeretek hiánya) megjelölése.”
- 10 Az említett IV. melléklet 4. pontjában szereplő „jellemezés” kifejezést illetően e melléklet pontosítja, hogy „[a]z ismertetés kiterjed a projekt valamennyi közvetlen és bármely közvetett, másodlagos, kumulált, rövid, közép- és hosszú távú, tartós és átmeneti, kedvező és kedvezőtlen hatására”.

A madárvédelmi irányelv

- 11 A madárvédelmi irányelv 4. cikkének (1) és (2) bekezdése kimondja, hogy a tagállamok az említett irányelv I. mellékletében felsorolt madárfajok és a vonuló fajok védelmére legalkalmasabb területeket KVT-kké minősítik.
- 12 A madárvédelmi irányelv I. mellékletében többek között a siketfajd (*Tetrao urogallus*) is szerepel.

- 13 A madárvédelmi irányelv 4. cikke (4) bekezdésének első mondata pontosítja a KVT-k-nek járó védelmet:

„Az (1) és (2) bekezdésekben meghatározott védett területek vonatkozásában a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket az élőhelyek szennyezésének vagy elpusztításának, illetve a madarak bármiféle zavarásának elkerülése érdekében, amennyiben azok e cikk céljai szempontjából jelentőséggel bírnak.”

Az élőhelyirányelv

- 14 Az élőhelyirányelv hatodik preambulumbekendése értelmében „ahhoz, hogy gondoskodni lehessen a közösségi érdekeltégű természetes élőhelyek és fajok kedvező védettségi állapotának helyreállításáról, illetve fenntartásáról, különleges természetvédelmi területeket kell kijelölni egy egységes európai ökológiai hálózat előre meghatározott ütemtervnek megfelelő létrehozása érdekében”.
- 15 Ezen irányelv hetedik preambulumbekendése a következőképpen fogalmaz:

„[...] valamennyi kijelölt területet be kell vonni az egységes európai ökológiai hálózatba, beleértve azokat is, amelyek a [madárvédelmi] irányelv értelmében már jelenleg is, illetve a jövőben különleges természetvédelmi területnek minősülnek”.

- 16 Az élőhelyirányelv tizedik preambulumbekendése rámutat, hogy „alaposan meg kell vizsgálni minden olyan tervet vagy programot, amelynek jelentős hatása lehet a már kijelölt, illetve a jövőben kijelölendő területek védelmének célkitűzéseire”.

17 Az élőhelyirányelv 3. cikke értelmében:

„(1) A különleges természetmegőrzési területek egységes európai ökológiai hálózatát Natura 2000 néven hozzák létre. Az I. mellékletben felsorolt természetes élőhelytípusokat magában foglaló, továbbá a II. mellékletben felsorolt fajok élőhelyeül szolgáló természeti területekből álló hálózat célja, hogy biztosítsa az érintett természetes élőhelytípusok, valamint az érintett fajok élőhelyeinek kedvező védettségi állapotának fenntartását vagy adott esetben helyreállítását természetes kiterjedésükön, illetve elterjedési területükön belül.

A Natura 2000 hálózat a tagállamok által a [madárvédelmi] irányelvnek megfelelően minősített különleges természetvédelmi területeket is magában foglalja.

(2) Valamennyi tagállam azon hányad arányában járul hozzá a Natura 2000 létrehozásához, amelyet az (1) bekezdésben említett természetes élőhelytípusok és az ott felsorolt fajok élőhelyei képviselnek a területükön belül. Ennek érdekében a tagállamok a 4. cikkel összhangban különleges természetvédelmi területté nyilvánítanak bizonyos természeti területeket az (1) bekezdésben foglalt célok figyelembevételével.

[...]”

18 Az említett irányelv 4. cikke kimondja:

„(1) A III. mellékletben (1. szakasz) meghatározott követelmények és a vonatkozó tudományos ismeretek alapján minden egyes tagállam benyújtja a megfelelő természeti területek javasolt jegyzékét, amelyben feltüntetik, hogy az I. mellékletben felsorolt természetes élőhelytípusok, illetve a II. mellékletben felsorolt őshonos fajok közül melyek fordulnak elő az egyes természeti területeken. [...]

Az irányelvről szóló értesítést követő három éven belül a jegyzéket megküldik a Bizottságnak az egyes természeti területekre vonatkozó tájékoztatással együtt. [...]

(2) A III. mellékletben (2. szakasz) meghatározott követelmények alapján, továbbá az 1. cikk c) pontjának iii. alpontjában említett öt bioföldrajzi régió, valamint a 2. cikk (1) bekezdésében említett terület egészének keretén belül a Bizottság – a tagállamokkal egyetértésben – az általuk készített jegyzékek felhasználásával összeállítja a [KJTT-k] jegyzékének tervezetét, amely megállapítja, hogy mely természeti terület foglal magában egy vagy több elsődleges fontosságú természetes élőhelytípust, vagy mely szolgál veszélyeztetett faj élőhelyeként.

[...]

A Bizottság a 21. cikkben megállapított eljárással összhangban hagyja jóvá a [KJTT-k] jegyzékét, amely megállapítja, hogy mely természeti terület foglal magában egy vagy több elsődleges fontosságú természetes élőhelytípust, vagy mely szolgál veszélyeztetett faj élőhelyeként.

[...]

(4) Egy KJTT (2) bekezdésben megállapított eljárással összhangban történő jóváhagyása után az érintett tagállam a lehető leghamarabb [...] különleges természetvédelmi területté nyilvánítja az érintett területet [...].

(5) Amint egy természeti terület felvételre kerül a (2) bekezdés harmadik albekezdésében említett jegyzékbe, a 6. cikk (2), (3) és (4) bekezdését kell rá alkalmazni.”

19 Az élőhelyirányelv 6. cikkének (2), (3) és (4) bekezdése kimondja:

„(2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket a különleges természetvédelmi területeken található olyan természetes élőhelytípusok és olyan fajok élőhelyei károsodásának és megzavarásának megakadályozására, amelyek céljára az egyes területeket kijelölték, amennyiben a zavarás mértéke ezen irányelv céljaira tekintettel jelentős hatással lehet.

(3) Figyelembe véve az adott természeti terület védelmével kapcsolatos célkitűzéseket, megfelelő vizsgálatot kell folytatni minden olyan terv vagy program hatásait illetően, amely nem kapcsolódik közvetlenül, illetve nem nélkülözhetetlen a természeti terület kezeléséhez, de akár önmagában, akár pedig más terv vagy program részeként valószínűleg jelentős hatással lesz arra. A természeti területre gyakorolt hatások vizsgálatának eredményét figyelembe véve, továbbá a (4) bekezdés rendelkezései értelmében az illetékes nemzeti hatóságok csak azután hagyják jóvá az érintett tervet vagy programot, ha megbizonyosodtak arról, hogy az nem fogja hátrányosan befolyásolni az érintett természeti terület épségét, és miután – adott esetben – kikérték a lakosság véleményét is.

(4) Amennyiben a természeti területre gyakorolt hatások vizsgálatának kedvezőtlen eredménye ellenére valamely elsődlegesen fontos, társadalmi vagy gazdasági jellegű közösségi érdekre figyelemmel [helyesen: valamely nyomós közérdeken alapuló

kényszerítő okra – ideértve a társadalmi vagy gazdasági jellegű okokat is – figyelemmel] – alternatív megoldás hiányában – mégis végre kell hajtani egy tervet vagy programot, a tagállam minden szükséges kiegyenlítő intézkedést megtesz a Natura 2000 általános egységességének megóvása érdekében. A tagállam az elfogadott kiegyenlítő intézkedésekről értesíti a Bizottságot.

Amennyiben az érintett természeti terület elsődleges fontosságú természetes élőhelytípust foglal magában, és/vagy veszélyeztetett faj élőhelyeül szolgál, kizárólag az emberi egészséggel, a közbiztonsággal vagy a környezet szempontjából elsődlegesen fontos előnyökkel kapcsolatos, továbbá – a Bizottság véleménye szerint – a közérdek kényszerítő indokain alapuló szempontokat lehet érvényesíteni [helyesen: nyomós közérdeken alapuló kényszerítő okokra lehet hivatkozni].”

20 Az élőhelyirányelv 7. cikke előírja:

„A 4. cikk (1) bekezdése alapján besorolt vagy a 4. cikk (2) bekezdése értelmében annak megfelelően elismert területek tekintetében ezen irányelv alkalmazásának napjától, illetve – amennyiben az későbbi időpontra esik – azon időponttól számítva, amikor a tagállam a [madárvédelmi] irányelv értelmében végrehajtja, illetve elismeri a besorolást, a [madárvédelmi] irányelv 4. cikke (4) bekezdésének első mondatából eredő kötelezettségek helyébe ezen irányelv 6. cikkének (2), (3) és (4) bekezdéséből eredő kötelezettségek lépnek.”

21 Az élőhelyirányelv „közösségi jelentőségű állat- és növényfajok, amelyek szigorú védelemre szorulnak” címet viselő IV. mellékletének a) pontjában a barnamedve (*Ursus arctos*) veszélyeztetett fajként szerepel.

A jogvita alapjául szolgáló tényállás és a pert megelőző eljárás

- 22 Az „Alto Sil” terület, amely több mint 43 000 hektáron terül el a Sil folyó felső folyásánál, Kasztília és León régió észak-nyugati részében található, Galícia és Asztúria régiók közelében.
- 23 1998 januárjában a Spanyol Királyság javasolta e területnek az élőhelyirányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett KJTT-vé nyilvánítását.
- 24 Emellett e tagállam 2000. január 1-jei hatállyal ugyanezen területet a madárvédelmi irányelv alapján KVT-vé minősítette, az ezen irányelv I. mellékletében szereplő több madárfaj – köztük siketfajd költő állományának – e területen való jelenléte miatt.
- 25 A Bizottság a 92/43 irányelv értelmében az atlanti bioföldrajzi régió közösségi jelentőségű természeti területeit tartalmazó jegyzékének elfogadásáról szóló a 2004. december 7-i 2004/813/EK határozatával (HL L 387., 1. o.) – ES0000210. szám alatt – felvette az „Alto Sil” területet e jegyzékbe.
- 26 Az e területre vonatkozó egységes adatlapon, amelyet a Spanyol Királyság az e terület KJTT-vé nyilvánítására vonatkozó javaslatával együtt továbbított a Bizottságnak, többek között a barnamedve 10–15 példányának és a siketfajd kantábriai alfaja (*Tetrao urogallus cantabricus*) 42–47 hím példányának jelenléte szerepel.

- 27 Ezen adatlap többek között a következő élőhelytípusokat említi.
- 4030 – Európai száraz fenyérek (a terület 50%-a),
  - 4090 – Endemikus mediterrán hegyvidéki fenyérek sünzanoóttal (a terület 6%-a),
  - 6160 – Ibériai hegyvidéki *Festuca indigesta* szilikátgyepek (a terület 1%-a),
  - 8230 – Szilikátszikkák a *Sedo-Scleranthion* vagy a *Sedo albi-Veronicion dillenii* pionír növényzetével (a terület 13%-a) és
  - 9230 – Galíciai-portugál tölgyerdők kocsányos és pireneusi tölgygel (*Quercus robur* és *Quercus pyrenaica*) (a terület 6%-a).
- 28 Az adatlapon az is szerepel, hogy a területen élő sikekfajd faj regionális (a Kasztília és León autonóm közösség területén élő hím példányok 50%-a) és nemzeti (a Spanyolország területén élő hím példányok 2%-a) jelentőséggel bír.
- 29 Ugyanezen adatlap szerint a terület sebezhetőségét „alapvetően a külszíni bányászat okozza”.

- 30 2001-ben a Bizottság tudomást szerzett arról, hogy az „Alto Sil” terület közvetlen közelében több külszíni szénbánya található, amelyeket a Minero Siderúrgica de Ponferrada SA, jelenlegi nevén a „Coto Minero Cantábrico SA” működtet.
- 31 Az ügy irataiból kitűnik, hogy a jelen ügyben érintett külszíni bányák két csoportba sorolhatók.
- 32 Az első csoportba tartozó bányák a Sil folyótól és Villablino helységtől északra találhatók (a továbbiakban együtt: északi bányák). E bányák mindegyike az „Alto Sil” KJTT-n belül helyezkedik el.
- 33 Először is az 1986. január 1-jén 95,86 hektáros területen engedélyezett „Feixolín” nevű külszíni bányáról van szó, amely 2000 és 2008 között működött. Jelenleg a természetes állapot helyreállítása folyik.
- 34 Az északi bányák csoportjába tartozik az „Ampliación de Feixolín” nevű külszíni bánya is, amelynek tervezett kitermelési területe 93,9 hektár.
- 35 E bányával kapcsolatban a spanyol hatóságok 2009. november 9-én büntetést szabtak ki, és bizonyos intézkedéseket rendeltek el amiatt, hogy a kitermelés 35,24 hektáron már megkezdődött, annak ellenére, hogy az említett bányát még nem engedélyezték.

- 36 Ugyanakkor 2009. június 11-én már engedélyezték e bányának 39,62 hektáros rész-területen történő kiaknázását. 2009. október 7-én e kitermelés környezeti hatásainak korlátozása és kiegyenlítése érdekében intézkedések elrendelésére került sor.
- 37 A harmadik északi bánya neve „Fonfría”. Területe 350 hektár, és 1999. július 21-én engedélyezték. E területen a szénkitermelés 2001 januárjában kezdődött meg és 2010 decemberében ért véget.
- 38 A Sil folyótól délre és Villaseca de Laciana helységtől délnyugatra a jelen eljárás tárgyát képező további külszíni szénbányák találhatóak (a továbbiakban együtt: déli bányák).
- 39 Először is a „Salguero-Prégame-Valdesegadas” bányacsoportról van szó, amely 196 hektár területet foglal el. E bányák 1984-ben és 2002-ben kaptak engedélyt. Legnagyobb részük 2002 óta nem működik. Jelenleg nagy részükön a természetes állapot helyreállítása folyik.
- 40 Ezután említést kell tenni a „Nueva Julia” nevű bányáról, amelyet 2003. szeptember 16-án engedélyeztek 405 hektár összterületen, és amelyben 2006 óta folyik kitermelés.
- 41 Végül a „Ladrones” nevű bányát 2003. december 24-én engedélyezték 117 hektár összterületen. A kitermelés itt még nem kezdődött meg.

- 42 E déli bányák mind egymással határosak. Közülük csupán a „Ladrones” helyezkedik el az „Alto Sil” KJTT határain belül, a többi mind annak határain kívül található.
- 43 A Bizottság, mivel úgy vélte, hogy e bányászati kitermeléseket illetően a spanyol hatóságok nem teljesítették a módosított 85/337 irányelvből és az élőhelyirányelvből eredő kötelezettségeiket, az e hatóságok által továbbított adatok megvizsgálását követően, 2003. július 18-án felszólító levelet küldött a Spanyol Királyságnak.
- 44 A Bizottság a Spanyol Királyság által a felszólító levélre tett észrevételek megvizsgálását követően, 2004. december 22-én indokolással ellátott véleményt küldött e tagállamnak mivel többek között azt állapította meg, hogy a környezeti hatásvizsgálat nem vette megfelelően figyelembe a barnamedvék esetleges megzavarását, és nem számolt kellőképpen a kitermelések kumulált hatásaival.
- 45 Válaszában a Spanyol Királyság bemutatott többek között egy tanulmányt, amely a különböző tervek hatásait vizsgálta, és a terület védelmére vonatkozó javaslatokat fogalmazott meg (a továbbiakban: 2005-ös tanulmány).
- 46 2008. február 29-én a Bizottság kiegészítő felszólító levelet küldött a Spanyol Királyságnak különösen annak érdekében, hogy az vegye tekintetbe a fent hivatkozott Dragaggi és társai ügyben, valamint a Bund Naturschutz in Bayern és társai ügyben hozott ítéletben foglaltakat.
- 47 A Spanyol Királyság 2008. május 7-i levelében adott válaszában többek között arra hivatkozott, hogy a külszíni bányászati kitermelés nem jár a környezet jelentős megzavarásával, és kifejezte azon szándékát, hogy olyan stratégiai tervet dolgoz ki, amely lehetővé teszi az „Alto Sil” területen belül folyó külszíni bányászati tevékenység

folytatásának a természeti értékek közösségi jog által létrehozott védelmi rendszerével való összeegyeztethetőségét.

- 48 2008. december 1-jén a Bizottság indokolással ellátott kiegészítő véleményt bocsátott ki, amelyben megismételte a kiegészítő felszólító levélben megfogalmazott kifogásokat, és felszólította a Spanyol Királyságot arra, hogy a felszólító levél kézhezvételétől számított két hónapon belül tegyen eleget az abban foglaltaknak.
- 49 A Bizottság, mivel többek között a Spanyol Királyság által az indokolással ellátott kiegészítő véleményre tett észrevételek és az e tagállam által szolgáltatott iratok alapján azt állapította meg, hogy a helyzet továbbra sem megfelelő, megindította a jelen keresetet.

A bizonyításfelvétel elrendelésére és másodlagosan a szóbeli szakasz újbóli megnyitására irányuló kérelemről

- 50 A Bíróság Hivatalához 2011. július 15-én benyújtott beadványában a Spanyol Királyság azt kérte a Bíróságtól, hogy a Bíróság eljárási szabályzata 60. cikkének megfelelően rendeljen el bizonyításfelvételt, másodlagosan pedig e szabályzat 61. cikke alapján nyissa meg újból a szóbeli szakaszt.
- 51 Kérelmének alátámasztására a Spanyol Királyság azzal érvel, hogy – ellentétben azzal, amit a főtanácsnok az indítványában megállapított – az iratokból nem tűnik ki, hogy az „Ampliación de Feixolín” és a „Ladrones” külszíni szénbányákban már folyt kitermelés, ahogyan azt egyébként e tagállam már ellenkérelmében és viszonzválaszában is jelezte.

52 A Spanyol Királyság szerint a főtanácsnok elemzése pontatlan tényfeltevéseken alapul.

53 A Spanyol Királyság azt kéri, hogy a Bíróság engedje meg az „Ampliación de Feixolín” és a „Ladrones” külszíni bányászati kitermelés tényleges helyzetére vonatkozó új bizonyítékok bemutatását, és másodlagosan nyissa meg újból a szóbeli szakaszt.

54 E tekintetben elsősorban meg kell állapítani, hogy az iratokból és különösen a 2005-ös tanulmány 50. oldalán szereplő „Aktív kitermelés” táblázatból kitűnik, hogy az „Ampliación de Feixolín” külszíni bányában folyt bizonyos kitermelési tevékenység, amely élőhelyek, többek között 19,9 hektárnyi területen a 9230-as élőhelytípus, a galíciai-portugál tölgyerdők kocsányos és pireneusi tölgygel, megsemmisüléséhez vezetett. Igaz ugyan, hogy egy 2009. november 9-i határozat kötelezte e bánya üzemeltetőjét a kitermelés beszüntetésére, és büntetést szabott ki rá a kitermelés előzetes engedély nélküli folytatása miatt, ez azonban nem változtat a tényen, hogy a kitermelésre ténylegesen 35,24 hektáron sor került. Ezt egyébként megerősíti a terület bejárásáról készült jelentés, amelyet a Spanyol Királyság a viszonzválaszához csatolt, és amely megerősíti, hogy noha látszólag nem került sor szénkitermelésre e területen, más tevékenységek a növényzet pusztulásához vezettek.

55 Másodsorban a Spanyol Királyság állításától eltérően, a főtanácsnok indítványából nem tűnik ki, hogy az azon előfeltevéseken alapulna, hogy a „Ladrones” külszíni bányát már kiaknáznák. Éppen ellenkezőleg, a Bizottság által e bányára vonatkozóan előadott kifogások – amelyeket a főtanácsnok megvizsgált – a tervezett bányászati kitermelés környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálata során elkövetett mulasztásokra vonatkoznak. Más kifogásoktól eltérően tehát e kifogások a bánya engedélyezési

eljárására vonatkoznak, nem pedig az engedélyezést követően ott végzett esetleges ki-termelési tevékenységre.

- 56 Ebből következően nincs helye a Spanyol Királyság által kért bizonyításfelvétel elrendelésének.
- 57 A szóbeli szakasz újbóli megnyitására vonatkozó, másodlagosan megfogalmazott kérelmet illetően emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság az eljárási szabályzata 61. cikkének megfelelően hivatalból, a főtanácsnok javaslatára vagy a felek kérelmére is elrendelheti a szóbeli szakasz újbóli megnyitását, ha úgy véli, hogy a tényállás nincs kellően feltárva, vagy ha az ügyet olyan érv alapján kellene eldönteni, amely nem került megvitatásra a felek között (lásd különösen a C-210/06. sz. Cartesio-ügyben 2008. december 16-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-9641. o.] 46. pontját és a C-306/08. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2011. május 26-án hozott ítélet [EBHT 2011., I-4541. o.] 60. pontját).
- 58 Azonban sem az Európai Unió Bíróságának alapokmánya, sem pedig eljárási szabályzata nem teszi lehetővé, hogy a felek a főtanácsnoki indítványra válaszként észrevételeket tegyenek (lásd különösen a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 61. pontját).
- 59 A Bíróság a főtanácsnok meghallgatását követően megállapítja, hogy a jelen ügyben minden szükséges adat rendelkezésre áll az előtte folyó jogvita eldöntésére, és az ügyet nem kell olyan érvre tekintettel vizsgálni, amely előtte nem került megvitatásra. Következésképpen nem szükséges elrendelni a szóbeli szakasz újbóli megnyitását.

A keresetről

A „Fonfría”, „Nueva Julia” és „Ladrones” külszíni bányák kitermelési projektjének környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatát illetően a módosított 85/337 irányelv 2. és 3. cikkének, valamint 5. cikke (1) és (3) bekezdésének megsértésére vonatkozó első kifogásról

A felek érvei

- 60 Első kifogásában a Bizottság azt állítja, hogy a „Fonfría”, „Nueva Julia” és „Ladrones” külszíni bányák környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálata során olyan jelentős mulasztások történtek, amelyek következtében e vizsgálatok inadekvátak, és nem felelnek meg a módosított 85/337 irányelvnek.
- 61 E tekintetben a Bizottság ezen irányelv IV. mellékletének 4. pontjára hivatkozik, és különösen az említett pontnak a „jellemzés” fogalmával kapcsolatos megjegyzésére, amely kimondja, hogy az említett irányelv hatálya alá tartozó projektekhez mellékelni kell a projekt környezetre gyakorolt jelentős hatásainak leírását, amely bemutatja azok „közvetlen, közvetett és kumulált, rövid, közép- és hosszú távú, tartós és átmeneti [...] hatásait”.
- 62 A Bizottság ebből azt a következtetést vonja le, hogy a jelen esetben az érintett bányák kitermelési projektjei környezetre gyakorolt hatásai vizsgálatának tartalmaznia kell azon jelentős kumulatív hatások elemzését, amelyeket a Laciana-völgyben egyidejűleg kiaknázott több külszíni bánya egymáshoz való közelsége kiválthat. Márpedig

a 2005-ös tanulmány megerősítette, hogy ilyen elemzés nem készült a szóban forgó három bányá engedélyezése előtt.

63 A Bizottság továbbá az e kifogás tárgyát képező három bányára vonatkozó környezeti hatásvizsgálatokkal kapcsolatban a következő egyedi hiányosságokra hívja fel a figyelmet:

- a „Fonfría” bányát illetően az eredeti értékelésben semmi sem jelzi, hogy vizsgálták volna a siketfajdok esetleges megzavarását, noha a hatóságok tisztában voltak e fajnak a bányászati kitermelés közelében lévő dürgési helyen való jelenlétével. Ráadásul a 2005-ös tanulmány további magyarázat nélkül azt állítja, hogy e bánya projektje szerepel a barnamedvékre vonatkozó helyreállítási tervben;

- noha a „Ladrones” bánya a siketfajdok dürgési helyéhez nagyon közel található, ami igazolta az e fajra vonatkozó helyreállítási tervben kritikus terület kijelölését, semmi sem utal arra, hogy a dürgési hely jelenlétét figyelembe vették volna a kitermelés eredeti értékelésekor. A barnamedvéket illetően ezen értékelés annak megállapítására szorítkozik, hogy a kitermelés szerepel e faj helyreállítási tervében, de nem jár a faj jelentős megzavarásával, mivel a bányászati kitermelés „nem sért semmilyen kritikus területet, és nem vált ki akadályozó hatást a különböző élőhelyek között”, és

- a „Nueva Julia” bányát illetően az értékelés semmiféle adatot nem tartalmaz a két legproblematisabb fajra, a siketfajdra és a barnamedvére vonatkozóan.

A KJTT-n kívül található bánya nyilvánvalóan több kilométer távolságban is éreztetni fogja hatásait, így kihathat a KJTT-n belül élő fajok élőhelyeire. Márpedig úgy tűnik, hogy ezt a lehetőséget nem vették figyelembe.

- 64 A Spanyol Királyság először is a módosított 85/337 irányelv IV. mellékletének 4. pontjában szereplő „jellemzés” kifejezés értelmezését illetően azt állítja, hogy az e pontra vonatkozó megjegyzésben arra vonatkozóan, hogy „az ismertetés kiterjed”, [a francia nyelvi változatban] a feltételes mód használata azt jelzi, hogy az ismertetésnek nem feltétlenül kell említést tennie a különböző projektek környezetre gyakorolt kumulált hatásairól, hanem csupán kívánatos ennek bemutatása. Az irányelv más nyelvi változataiban használt megfogalmazás alátámasztja ezt az értelmezést.
- 65 Ráadásul e tagállam szerint a környezetre gyakorolt kumulált hatások ismertetése a jelen esetben nem volt kötelező, mivel a szóban forgó bányákat teljesen eltérő időszakokban engedélyezték, és e bányák a KJTT különböző részeit érintik.
- 66 Mindenesetre a 2005-ös tanulmány részletes értékelést tartalmaz a kérdéses bányák mindegyikének lehetséges hatásairól és arról, hogy ezek milyen lehetséges kumulatív hatásokat válthatnak ki más bányákkal együtt.
- 67 Ami a „Fonfría” bányát illeti, az említett 2005-ös tanulmány a kumulatív hatások ismertetése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a kitermelés nem jár a KJTT-n belül a védett fajok jelentős megzavarásával.

- 68 Ugyanez a helyzet a „Nueva Julia” bánya esetén. A barnamedvéket illetően a 2005-ös tanulmány az érintett bányák és projektek környezetre gyakorolt kumulált hatásainak értékelése után arra a megállapításra jutott, hogy e tervek egyetlen kritikus terület vagy vonulási útvonal jelentős megzavarásával sem járnak.
- 69 Ami a madárfajokat a KVT, és ennél fogva az „Alto Sil” KJTT alapján megillető védelmet illeti, a Spanyol Királyság azt állítja, hogy egyetlen fajt sem zavartak meg jelentősen. A „Ladrones” bányával kapcsolatban a 2005-ös tanulmány megállapította, hogy az nem jár a siketfajdok helyreállítási tervében elsődleges fontosságúként megjelölt 4020-as élőhely jelentős megzavarásával.

A Bíróság álláspontja

- 70 Elsősorban a Bizottság első kifogásának a „Fonfría” külszíni szénbánya kiaknázására vonatkozó projektet érintő részét illetően rá kell mutatni, hogy a 97/11 irányelv 3. cikkének (2) bekezdése értelmében a 85/337 irányelv rendelkezéseinek a 97/11 irányelvvel való módosítás előtti változatát kell továbbra is alkalmazni az említett 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott időpont, vagyis 1999. március 14-e előtt benyújtott engedélyezés iránti kérelmekre.
- 71 Márpedig az ügy irataiból kitűnik, hogy a „Fonfría” bánya tervének engedélyezése iránti kérelmet 1998. március 11-én nyújtották be.
- 72 A Bíróság tehát e projekt vonatkozásában nem adhat helyt a Bizottságnak a módosított 85/337 irányelv rendelkezései megsértésének megállapítása iránti kérelmének.

- 73 Másfelől a Bizottság e projektek vonatkozó kifogása nem értelmezhető a 85/337 irányelvnek a 97/11 irányelvvel való módosítás előtti változata megsértésének megállapítása iránti kérelemként.
- 74 Ez annál is inkább igaz, mivel a 97/11 irányelvvel bevezetett bizonyos módosítások közvetlenül relevánsak e kifogás megalapozottságának értékelése szempontjából. Ez a helyzet különösen a 85/337 irányelv I. mellékletének 19. pontjába illesztett, a 25 hektárt meghaladó kitermelési felülettel rendelkező külszíni bányákra vonatkozó megjegyzés esetén, amely azt vonja maga után, hogy az ilyen külszíni bányákat csak akkor kötelező a módosított 85/337 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése alapján vizsgálat alá vetni, ha a rájuk vonatkozó engedélyezés iránti kérelmet 1999. március 14-e után nyújtották be.
- 75 Ebből következően az első kifogást a „Fonfría” bányára vonatkozó részében el kell utasítani.
- 76 Másodsorban azt a kérdést kell megvizsgálni, hogy a jelen esetben a „Nueva Julia” és a „Ladrones” külszíni bányákra vonatkozó, a módosított 85/337 irányelv alapján készült környezeti hatásvizsgálatok inadekvátak-e – ahogyan azt a Bizottság állítja – amiatt, hogy nem szerepel bennük azon kumulált hatások elemzése, amelyeket e projektek és más bányák – mint amilyen az aktív külszíni szénbányák vagy az engedélyezett, illetve engedélyezés alatt álló ilyen bányák – a környezetre gyakorolhatnak.
- 77 E tekintetben – ellentétben azzal, amit a Spanyol Királyság állít – a módosított 85/337 irányelv IV. mellékletének 4. pontjára vonatkozó megjegyzésben a feltételes mód használata arra vonatkozóan, hogy „[a]z ismertetés kiterjed a projekt [...] kumulált

[...] hatására”, nem értelmezhető úgy, hogy a környezetre gyakorolt hatások vizsgálatának nem feltétlenül kell említést tennie a különböző projektek környezetre gyakorolt kumulált hatásairól, hanem csupán kívánatos ennek bemutatása.

- 78 A környezetre gyakorolt hatások megvizsgálása e kötelezettségének terjedelme a módosított 85/337 irányelv 3. cikkéből következik, amelynek értelmében a környezeti hatásvizsgálat minden egyedi esetre vonatkozóan ezen irányelv 4–11. cikkével összhangban megfelelő módon azonosítja, leírja és értékeli az egyes projektek közvetlen és közvetett hatásait az emberekre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, a levegőre, az éghajlatra és a tájra, az anyagi javakra és a kulturális örökségre, valamint az említett tényezők közötti kölcsönhatásra tekintettel.
- 79 A módosított 85/337 irányelv kiterjedt hatályára és igen széleskörű céljaira tekintettel, amelyek kitérnek az irányelv 1. cikkének (2) bekezdéséből és 2. cikkének (1) és (3) bekezdéséből (lásd ebben az értelemben a C-72/95. sz., Kraaijeveld és társai ügyben 1996. október 24-én hozott ítélet [EBHT 1996., I-5403. o.] 30. és 31. pontját), önmagában azon körülmény, hogy bizonytalanság állhat fenn a módosított 85/337 irányelv IV. mellékletének 4. pontjára vonatkozó megjegyzés által használt „az ismertetés kiterjed” kifejezésben a feltételes mód használatának pontos értelmét illetően – és még akkor is, ha ez más nyelvi változatokban is így szerepel –, nem vezethet ezen irányelv 3. cikke tág értelmezésének mellőzéséhez.
- 80 Következésképpen e rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy mivel a környezeti hatásvizsgálat többek között megfelelő módon azonosítja, leírja és értékeli a projekt közvetlen hatásait, e vizsgálatnak tartalmaznia kell azon kumulált hatások elemzését is, amelyeket e projekt más projektekkel összefüggésben vizsgálva a környezetre

gyakorolhat, amennyiben az ilyen elemzés szükséges ahhoz, hogy a vizsgálat lefedje a szóban forgó projekt környezetre gyakorolt összes jelentős hatásának megvizsgálását.

- 81 A Spanyol Királyság azzal érvel, hogy a jelen esetben nem volt szükség ilyen kumulatív vizsgálatra, mivel az érintett bányák egymástól távol helyezkednek el, és azokat eltérő időszakokban engedélyezték.
- 82 Mindazonáltal az iratokból nem tűnik ki, hogy ez volna a helyzet, különösen a „Nueva Julia” és a „Ladrones” projektek esetében, mivel e déli bányák egymás közelében találhatók és engedélyezési eljárásuk egymással párhuzamosan folyt.
- 83 Ráadásul, még ha a 2005-ös tanulmánynak tartalmaznia kellett is ilyen kumulatív elemzést – ahogyan azt a Spanyol Királyság állítja –, e tanulmány nem orvosolhatja azt a tényt, hogy ezen elemzés hiányzik az eredeti értékelésből, mivel a módosított 85/337 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése megköveteli, hogy a projekt engedélyezését e vizsgálat előzze meg.
- 84 Harmadsorban meg kell vizsgálni, hogy a Bizottság állításának megfelelően a „Nueva Julia” és a „Ladrones” külszíni szénbánya esetében valóban elmulasztották-e ezen projektek siketfajdokra és barnamedvékre gyakorolt lehetséges és sajátos hatásainak megfelelő vizsgálatát az e projektekre vonatkozó környezeti hatásvizsgálatok készítésekor.

- 85 Először is a „Nueva Julia” bánya projektjét illetően a 2003. augusztus 25-i környezeti hatásvizsgálat csupán e projekt bizonyos kételtűekre gyakorolt hatásáról tesz említést. E hatásvizsgálat semmiféle utalást nem tartalmaz arra nézve, hogy ténylegesen vizsgálták volna az említett projekt barnamedvékre és siketfajdokra gyakorolt hatásait.
- 86 Márpedig e projekt e fajokra gyakorolt hatásainak elemzése kötelező volt, mivel egyrészt a spanyol hatóságoknak tudnia kellett az említett fajok jelenlétéről az „Alto Sil” területen. 1998-ban ugyanis a Spanyol Királyság javasolta az „Alto Sil” terület KJTT-vé minősítését, többek között e két faj e területen való jelenléte miatt, és ugyanezen tagállam minősítette 2000-ben e területet KVT-vé a siketfajd jelenléte miatt.
- 87 Másrészt, noha e bánya a KJTT-n kívül található, vitathatatlan, hogy annak közvetlen közelében helyezkedik el, így a bányának hatása lehet a KJTT-re.
- 88 A hatásvizsgálat azért is nélkülözhetetlen, mert az „Alto Sil” területre vonatkozó egységes adatlapon, amelyet a Spanyol Királyság akkor továbbított a Bizottságnak, amikor e terület KJTT-vé minősítését javasolta, e tagállam mutatott rá arra, hogy az említett terület sebezhetősége lényegében a külszíni bányák jelenlétéből ered.
- 89 Ezt követően a „Ladrones” külszíni szénbányát illetően, meg kell állapítani, hogy a környezeti hatásokról tett 2003. október 9-i nyilatkozat megállapítja barnamedvék jelenlétét a KJTT-vé minősítésre javasolt „Alto Sil” területen, azonban arra a következtetésre jut, hogy a bányászat az e faj számára kedvező élőhelyek csupán csekély mértékű csökkenésével jár, nem érint egyetlen a faj szempontjából kritikus területet sem, és nem vált ki „akadályozó hatást” a különböző élőhelyek között, ahogyan az a 2001. június 5-i jelentésből következik.

- 90 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a barnamedvéket illetően a Bizottság nem mutatott be egyetlen olyan iratot sem, amely megkérdőjelezné a terv e környezeti hatásvizsgálatának helytállóságát.
- 91 A siketfajdokat illetően a környezeti hatásokról tett e nyilatkozatban szó esik arról, hogy valamely környezetvédelmi szervezet képviselője felvetette többek között, hogy a projekt hatással lehet e fajra, amely állítást a kivitelező cáfolt, és amelyet ezt követően kielégítő módon megvizsgáltak és értékelték. Mindazonáltal sem az említett nyilatkozatból, sem a Spanyol Királyság által bemutatott más iratból nem tűnik ki, hogy a projekt siketfajdokra gyakorolt hatásának vizsgálatát ténylegesen elvégezték volna. Márpedig a jelen ítélet 86. és 88. pontjában már kifejtett okokból a projekt e fajra gyakorolt hatásainak elemzése nyilvánvalóan kötelező volt.
- 92 Következésképpen a siketfajdok vonatkozásában e hatásvizsgálat nem adekvát jellegét kell megállapítani.
- 93 Végezetül a „Nueva Julia” és a „Ladrones” bányák projektjére vonatkozó környezeti hatásvizsgálatok így megállapított hiányosságai nem tekinthetők a 2005-ös tanulmánnyal ellensúlyozottnak, mivel – ahogyan az a jelen ítélet 83. pontjában már szerepel – a módosított 85/337 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése megköveteli, hogy a projekt engedélyezését vizsgálat előzze meg.
- 94 Ennek következtében az első kifogást annyiban, amennyiben az a módosított 85/337 irányelv 2. és 3. cikke, valamint 5. cikke (1) és (3) bekezdése megsértésének megállapítására irányul, a „Nueva Julia” és a „Ladrones” külszíni bányák projektjére vonatkozó környezeti hatásvizsgálatokra vonatkozó részében – a „Ladrones” projektet illetően a barnamedvéket érintő rész kivételével – el kell fogadni.

Az „Alto Sil” terület 2000-ben történt KVT-vé minősítése óta védelmet élvező siketfajd vonatkozásában az élőhelyirányelv 6. cikke (2), (3) és (4) bekezdésének megsértésére vonatkozó második kifogásról

A második kifogás első részéről

– A felek érvei

- ⁹⁵ A Bizottság azzal érvel, hogy a „Nueva Julia” és a „Ladrones” bányák engedélyezésével a Spanyol Királyság megsértette az élőhelyirányelv 6. cikkének (2), (3) és (4) bekezdését, a siketfajdot az „Alto Sil” terület 2000-ben történt KVT-vé minősítése óta megillető védelem tekintetében.
- ⁹⁶ A Spanyol Királyság azt állítja, hogy az említett bányák projektjének hatásvizsgálata az e projektek által e fajra gyakorolt esetleges hatások megfelelő értékelését tartalmazza.

– A Bíróság álláspontja

- ⁹⁷ Az élőhelyirányelv 7. cikkéből következik, hogy ezen irányelv 6. cikkének (2), (3) és (4) bekezdése a madárvédelmi irányelv 4. cikke (4) bekezdése első mondatának helyébe lép az élőhelyirányelv végrehajtásának időpontjától vagy a valamely tagállam általi,

a madárvédelmi irányelv szerinti besorolás időpontjától kezdve, ha ez utóbbi időpont későbbi (lásd különösen a C-418/04. sz., Bizottság kontra Írország ügyben 2007. december 13-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-10947. o.] 173. pontját).

- 98 A jelen ügyben a „Nueva Julia” és a „Ladrones” projekteknek az „Alto Sil” KVT által védett fajokra – különösen a siketfajdra – gyakorolt hatásainak vizsgálatára vonatkozó kifogást tehát az élőhelyirányelv 6. cikke (3) és (4) bekezdésének rendelkezéseire tekintettel kell megvizsgálni e projekteket illetően, amelyekről egyértelmű, hogy a rájuk vonatkozó engedélyezési kérelmet az „Alto Sil” terület KVT-vé minősítése után nyújtották be.
- 99 Az élőhelyirányelv 6. cikkének (3) bekezdése értelmében a terv vagy projekt által az érintett területre gyakorolt hatások megfelelő vizsgálata azt jelenti, hogy a terv vagy projekt engedélyezése előtt az adott területre vonatkozó legújabb tudományos ismeretekre figyelemmel meg kell határozni a terv vagy projekt minden olyan részletét, amely önmagában, illetve más tervvel vagy projekttel együtt hatással lehet az e terület védelmével kapcsolatos célkitűzésekre. Az illetékes nemzeti hatóságok csak akkor engedélyezhetnek valamely tevékenységet az érintett területen, ha megbizonyosodtak arról, hogy az nem jár az említett terület épségét veszélyeztető káros hatásokkal. Ez az eset akkor áll fenn, ha tudományos szempontból, ésszerűen mérlegelve, kétség nélkül megállapítható, hogy ilyen hatások nem következnek be (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Írország ügyben hozott ítélet 243. pontját).
- 100 Az élőhelyirányelv 6. cikkének (3) bekezdése alapján végzett vizsgálat nem tekinthető megfelelőnek, ha hiányos, és nem tartalmaz teljes, pontos és végleges megállapításokat és következtetéseket, amelyek minden ésszerű tudományos kételyt eloszlatnak az érintett KVT-n tervezett munkálatok hatásait illetően (lásd ebben az értelemben a C-304/05. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2007. szeptember 20-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-7495. o.] 69. pontját).

- 101 A jelen ügyben a siketfajdok védelme nyilvánvalóan olyan védelmi célkitűzés, amely a Spanyol Királyságot arra ösztönözte, hogy az „Alto Sil” területet 2000-ben KVT-vé minősítse.
- 102 Emellett emlékeztetni kell arra, hogy a nemzeti hatóságok az e terület KVT-vé minősítésére 1998-ban tett javaslatban jelezték, hogy az említett területen élő siketfajd-populáció regionális, sőt nemzeti jelentőségű, és hogy a terület sebezhetőségét alapvetően a külszíni bányászat okozza.
- 103 Márpedig ahogyan az a módosított 85/337 irányelvre vonatkozó első kifogás vizsgálatakor – különösen a jelen ítélet 76–93. pontjában – megállapítást nyert, a „Nueva Julia” és a „Ladrones” bányák engedélyezése előtt végzett környezeti hatásvizsgálat semmiféle elemzést nem tartalmaz a különböző bányák siketfajdokra gyakorolt esetleges kumulatív hatásaira vonatkozóan, noha a jelen esetben ezen elemzés kötelező volt. Ugyanígy, a hatásvizsgálat nem tartalmaz elegendő adatot annak ellenőrzéséhez sem, hogy e bányáknak az „Alto Sil” KVT-n élő siketfajd-populációra gyakorolt hatásait ténylegesen megvizsgálták.
- 104 Ráadásul a 2005-ös tanulmány nem orvosolhatja e hiányosságokat, mivel azt az említett projektek engedélyezése után készítették, így nem tekinthető relevánsnak az élőhelyirányelv 6. cikkének (3) bekezdése szempontjából (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben hozott ítélet 72. pontját).
- 105 Ebből következik, hogy a „Nueva Julia” és a „Ladrones” külszíni bányák projektjére vonatkozó vizsgálatok nem tekinthetők megfelelőnek, mivel hiányosak és nem tartalmaznak teljes, pontos és végleges megállapításokat és következtetéseket, amelyek minden ésszerű tudományos kételyt eloszlatnak e projekteknek az „Alto Sil” KVT-re,

és különösen a siketfajd-populációra gyakorolt hatásait illetően, amely populáció megóvása e terület egyik célkitűzése.

- 106 Ebből következően nem tekinthető úgy, hogy e bányák engedélyezése előtt az adott területre vonatkozó legújabb tudományos ismeretekre figyelemmel megtörtént a terv vagy projekt minden olyan részletének azonosítása, amely önmagában, illetve más tervvel vagy projekttel együtt hatással lehet az „Alto Sil” terület védelmével kapcsolatos célkitűzésekre.
- 107 Ilyen körülmények között az említett vizsgálatokból nem tűnik ki, hogy az illetékes nemzeti hatóságok megbizonyosodhattak arról, hogy e bányák nem járnak az említett terület épségét veszélyeztető káros hatásokkal.
- 108 Ebből következik, hogy az említett projektek engedélyezése nem felelt meg az előhelyirányelv 6. cikke (3) bekezdésének.
- 109 Emlékeztetni kell arra, hogy noha a Spanyol Királyság számára, amely a bányászati tevékenység helyi jelentőségét hangsúlyozza, e megfontolás az előhelyirányelv 6. cikkének (4) bekezdése értelmében nyomós közérdeken alapuló kényszerítő oknak minősülhet, e rendelkezés alkalmazására csak azt követően kerülhet sor, hogy a terv vagy projekt hatásait ezen irányelv 6. cikke (3) bekezdésének megfelelően megvizsgálták. Az említett hatások ismerete a kérdéses területre vonatkozó védelmi célkitűzések tekintetében ugyanis elengedhetetlen előfeltétele az említett 6. cikk (4) bekezdése alkalmazásának, mivel ezen adatok hiányában az említett eltérő rendelkezés semmilyen alkalmazási feltétele nem értékelhető. Az esetleges nyomós közérdeken alapuló kényszerítő okok és a kevésbé káros alternatívák fennállásának a vizsgálata ugyanis az adott terv vagy projekt által a terület tekintetében fennálló veszélyekhez viszonyított mérlegelést tesz szükségessé. Ezenfelül az esetleges kiegyenlítő intézkedések jellegének meghatározása érdekében az említett terület tekintetében fennálló veszélyeket pontosan meg kell határozni (a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben hozott ítélet 83. pontja).

- 110 Márpedig a fenti megfontolásokból következik, hogy a nemzeti hatóságok az érintett engedélyek kiadására vonatkozó döntések meghozatalának időpontjában nem rendelkeztek ezen adatokkal. Ebből következik, hogy e hatóságok nem hivatkozhatnak az élőhelyirányelv 6. cikkének (4) bekezdésére.
- 111 Következésképpen ezen engedélyek nem felelnek meg az élőhelyirányelv 6. cikke (4) bekezdésének.
- 112 Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy a második kifogás első része megalapozott.

A második kifogás második részéről

– A felek érvei

- 113 A Bizottság azt rója fel a Spanyol Királyságnak, hogy megsértette az élőhelyirányelv 6. cikkének (2) bekezdését, mivel e tagállam nem tette meg a szükséges intézkedéseket annak megakadályozása érdekében, hogy a „Feixolín”, „Fonfría”, „Salguero-Prégame-Valdesegadas”, „Ampliación de Feixolín” és „Nueva Julia” bányák kiaknázása 2000 januárja után – amely időponttól kezdve az „Alto Sil” terület ténylegesen KVT-vé vált – hatással legyen e területre és különösen az e KVT által védett siketfajd fajra.

- 114 A Bizottság a kantábriai siketfajdra vonatkozó helyreállítási tervre utal, amelyet 2009. január 15-i, 4/2009. sz. rendeletével hagyott jóvá a Junta de Castilla y León (B.O.C. y L. 13. szám, 1540. o.). E terv megállapítja, hogy 1982-ben a kantábriai siketfajd-populáció még közel 1000 egyedet számlált, és a dürgési helyek kihasználtsága 85%-os volt. 2002-ben azonban a populáció már nem érte el az 500–600 körüli egyedszámot, ezen egyedek egy hegylanc két oldala között megosztva éltek, és a dürgési helyek kihasználtsága 45%-os volt. Ezen 20 éves időszak alatt a populáció fele Kasztília és León autonóm közösség területén élt. Az említett helyreállítási terv szerint a 2005-ben ezen autonóm közösség területén élő populáció körülbelül 164 felnőtt egyedet számlált, és fennállt annak veszélye, hogy húsz éven belül teljesen eltűnik.
- 115 A Bizottság többek között azt állítja, hogy a siketfajdok bizonyos dürgési területei az érintett bányák közelében találhatóak. Ez a helyzet a „Robledo El Chano” dürgési területtel is, amely a „Fonfría” bánya közelében fekszik, és 1999-ben még használták a madarak.
- 116 A 2005-ös tanulmányt illetően a Bizottság többek között azt állítja, hogy nem helytálló az a megállapítás, amely szerint a külszíni bányák siketfajdokra gyakorolt hatását jelentéktelennek kell tekinteni. E tanulmány ugyanis megerősíti a bányák „helyi hatásokon túlmutató” veszélyét, valamint azon lehetőség kizárását – amely a faj megóvása szempontjából azonban jelentőséggel bír –, hogy valamely elhagyott élőhely újból benépesülhet, amennyiben annak minősége ezt lehetővé teszi.
- 117 A Bizottság továbbá azzal érvel, hogy a tudományos vizsgálatok szerint az „Alto Sil” területen a siketfajdok rendelkezésére álló erdős részek széttagoltsága nyilvánvalóan nőtt a több bánya egyidejű működésbe lépése és megszakítás nélküli üzemelése által kiváltott „akadályozó hatás” miatt.

- 118 A Spanyol Királyság elismeri, hogy a kantábriai siketfajdok száma jelentősen csökkent, azonban rámutat, hogy a legnagyobb mértékű csökkenést Kasztília és León régió azon területein tapasztalták, amelyek a legmagasabb fokú védelmet élvezik, vagyis a természetvédelmi területek, míg az „Alto Sil” területen élő siketfajd-populáció a legjelentősebb a régióban, és e populáció csupán csekély mértékben csökkent. Jellemző egyébként az is, hogy e területen az állomány csökkenése a bányavidéktől távoli területeken jelentősebb volt.
- 119 A Spanyol Királyság emellett azt állítja, hogy a jelen kifogásban említett külszíni bányák által érintett területeken már régóta csak elenyésző számú siketfajd él. E területeken csupán egyetlen dűrgési hely ismert, nevezetesen a „Robledo El Chano”, amely a faj megóvására vonatkozó nemzeti stratégiának megfelelően a kantábriai siketfajdok védelme kritikus területének részét képezi. Mindazonáltal e dűrgési hely a 80-as évek óta elhagyatott, így azt a „Fonfría” bánya nem érintheti.

– A Bíróság álláspontja

- 120 Elsősorban meg kell vizsgálni, hogy az élőhelyirányelv 6. cikkének (2) bekezdése alkalmazandó-e a „Feixolín”, „Fonfría”, „Salguero-Prégame-Valdesegadas”, „Ampliación de Feixolín” és „Nueva Julia” külszíni bányáknak az „Alto Sil” terület 2000-ben történt tényleges KVT-vé válása utáni kiaknázására.
- 121 E tekintetben először is, ami a „Nueva Julia” bányát illeti, mivel a második kifogás első részében megállapítást nyert, hogy e bánya engedélyezése nem felelt meg az

élőhelyirányelv 6. cikke (3) bekezdésének, az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az említett cikk (2) bekezdésének a megsértését abban az esetben lehet megállapítani, ha megállapítást nyert az élőhely károsítása, vagy azon fajok zavarása, amelyek védelmének céljára a kérdéses területet kijelölték (a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben hozott ítélet 94. pontja).

- 122 Továbbá az „Ampliación de Feixolín” bányát illetően emlékeztetni kell arra, hogy valamely tervnek vagy programnak az élőhelyirányelv 6. cikkének (3) bekezdésében foglalt eljárás szerinti engedélyezése feleslegessé teszi az említett tervnek vagy programnak a védett területre gyakorolt hatása tekintetében az ugyanezen cikk (2) bekezdésében foglalt általános védelmi kötelezettséget tartalmazó norma egyidejű alkalmazását (a fent hivatkozott Bizottság kontra Írország ügyben hozott ítélet 250. pontja).
- 123 Ebből következik, hogy – mivel a Bizottság által kifogásolt „Ampliación de Feixolín” bánya kiaknázására már akkor sor került, amikor azt még nem engedélyezték, ahogyan az a jelen ítélet 35. pontjából kitűnik – e kiaknázás az élőhelyirányelv 6. cikke (2) bekezdésének megsértésének minősülhet.
- 124 Végezetül rá kell mutatni, hogy az élőhelyirányelv 6. cikkének (2) bekezdése annak ellenére alkalmazandó a „Feixolín”, „Fonfría” és „Salguero-Prégame-Valdesegadas” külszíni bányákra, hogy azok kiaknázását azelőtt engedélyezték, hogy az élőhelyirányelvben előírt védelmi rendszer az „Alto Sil” terület KVT-vé minősítése okán alkalmazandóvá vált volna.
- 125 A Bíróság ugyanis már kimondta, hogy noha az ilyen projektek nem tartoznak az élőhelyirányelvben meghatározott, az érintett terület tekintetében végzendő előzetes hatásvizsgálati eljárásra vonatkozó előírások hatálya alá, e projektek végrehajtása ezen irányelv 6. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozik (lásd ebben az értelemben a C-226/08. sz. Stadt Papenburg ügyben 2010. január 14-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-131. o.] 48. és 49. pontját).

- 126 Másodsorban azon kifogást illetően, amely szerint az érintett külszíni bányák tevékenységével kapcsolatban a Spanyol Királyság nem tartotta be az élőhelyirányelv 6. cikkének (2) bekezdését, emlékeztetni kell arra, hogy valamely tevékenység csak akkor felel meg e rendelkezésnek, ha biztosított, hogy az nem okoz semmiféle olyan zavart, amely alkalmas arra, hogy jelentősen sértse az említett irányelv célkitűzéseit, különösen a siketfajd megóvásának célját (lásd ebben az értelemben a C-241/08. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2010. március 4-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-1697. o.] 32. pontját).
- 127 Emellett az élőhelyirányelv 6. cikkének (2) bekezdése értelmében a KVT-knek biztosított védett jogi státuszuknak garantálnia kell a természetes élőhelytípusok és a fajok élőhelyei károsodásának és az olyan fajok megzavarásának megakadályozását, amelyek védelme céljára az említett területeket kijelölték (lásd különösen a C-535/07. sz., Bizottság kontra Ausztria ügyben 2010. október 14-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-9483. o.] 58. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 128 Ebből következik, hogy a jelen kifogás csak akkor megalapozott, ha a Bizottság jogilag megkövetelt módon bizonyítja, hogy a Spanyol Királyság nem hozta meg a megfelelő intézkedéseket annak elkerülése érdekében, hogy a „Feixolín”, „Fonfría”, „Salguero-Prégame-Valdesegadas”, „Ampliación de Feixolín” és „Nueva Julia” bányák tevékenysége – annyiban, amennyiben az az „Alto Sil” terület 2000-ben történt KVT-vé minősítése után zajlott – ne járjon a siketfajdok élőhelyeinek károsodásával, és ne okozza e faj olyan megzavarását, amely alkalmas arra, hogy jelentősen sértse az irányelvnek az említett faj védelmére vonatkozó célkitűzéseit.
- 129 E tekintetben elsősorban meg kell vizsgálni, hogy az érintett bányák olyan területen helyezkednek-e el, amely a siketfajdok számára alkalmas élőhelynek minősül, amelyet azonban e bányák kiaknázása alatt vagy akár a természetes állapot későbbi helyreállítása során e faj nem tud használni.

- 130 A Bizottság azt állítja, hogy ez a helyzet különösen a 9230-as élőhelytípus esetén, amely galíciai-portugál tölgyerdőkből áll, kocsányos és pireneusi tölgyel.
- 131 E tekintetben – ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 81. és 82. pontjában rámutatott – a Bizottság ezen élőhelynek az „Alto Sil” terület KVT-vé minősítése utáni károsodását illetően kizárólag a „Fonfría” bánya tekintetében szolgáltatott bizonyítékot. A 2005-ös tanulmányból kitűnik, hogy e kitermelés következtében – amelyre 2001 után került sor – a 9230-as élőhelytípusból ténylegesen 17,92 hektárnyi semmisült meg.
- 132 A Spanyol Királyság azt állítja, hogy ezen élőhelypusztulásnak nincs jelentősége a siketfajd faj megóvása szempontjából, mivel az érintett területen belül nem volt dürgési hely.
- 133 Ezen érvelés nem fogadható el, ugyanis – még ha feltételezzük is, hogy e terület nem használható dürgési helyként – nem kizárt, hogy más módon e faj élőhelyeül szolgáljon akár tartózkodási, akár telelési területként.
- 134 Ráadásul, noha e területen nem folyt kitermelés, nem zárható ki, hogy a hatóságok által erre vonatkozóan tett intézkedések hatására e terület dürgési helyként használható legyen.
- 135 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a KVT-k védelme nem korlátozódhat az ember által kiváltott külső káros hatások és zavarok elhárítására szolgáló intézkedésekre, hanem a felmerülő helyzet alapján a terület állapotának megőrzésére és javítására irányuló pozitív intézkedéseket is magában kell foglalnia (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Ausztria ügyben hozott ítélet 59. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 136 Másodsorban a Bizottság azt állítja, hogy az érintett bányászati kitermelések az általuk keltett zaj és rezgés miatt, amely az „Alto Sil” KVT-n belül is érzékelhető, alkalmasak az e KVT által védett siketfajd-populáció jelentős megzavarására.
- 137 E tekintetben az iratokból kitűnik, hogy – ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 88. pontjában rámutatott – több, a siketfajdok szempontjából kritikus terület és a szóban forgó külszíni bányák közötti viszonylag csekély távolságra tekintettel a kitermelés által keltett zaj és rezgés érzékelhető lehet e területeken.
- 138 Ebből következik, hogy ezen ártalmak olyan jellegű zavart okozhatnak, amely alkalmas arra, hogy jelentősen sértse az említett irányelv célkitűzéseit, különösen a siketfajd megóvásának célját.
- 139 Ez annál is inkább igaz, mert vitathatatlan, hogy a siketfajd a nyugalmat és élőhelyének minőségét illetően rendkívül érzékeny és igényes faj. Ráadásul az iratokból kitűnik, hogy az e faj által igényelt elszigeteltség és nyugalom mértéke elsődleges fontosságú tényező, mivel jelentős kihatása van e faj szaporodóképességére.
- 140 A Spanyol Királyság e tekintetben kételyének ad hangot, azzal válaszolva, hogy az említett faj populációinak – ideértve az „Alto Sil” területen élőt is – csökkenése megfigyelhető a bányászati területen kívül is, és ott még jelentősebb. Ezt erősíti meg a 2005-ös tanulmány is, amely szerint nincs okozati összefüggés a bányászati kitermelések léte és a kantábriai siketfajdok dürgési helyeinek elhagyása között, ez utóbbi jelenség ugyanis jelentősebb a bányákkal határos területektől távolabb.

- 141 Mindazonáltal önmagában e körülmény nem cáfolja, hogy a szóban forgó bányászati kitermelés által a KVT-n belül keltett ártalmak jelentős hatással lehetnek e fajra, még akkor is, ha az említett faj csökkenése esetleg jelentősebb az e bányáktól viszonylag távolabb eső területeken.
- 142 Az élőhelyirányelv 6. cikke (2) bekezdése megsértésének alátámasztása érdekében a Bizottságnak ráadásul nem kell bizonyítania okozati összefüggés fennállását a bányászati kitermelés és a siketfajok jelentős megzavarása között. Tekintettel arra, hogy az élőhelyirányelv 6. cikkének (2) és (3) bekezdése azonos védelmi szintet ír elő, elegendő, ha a Bizottság annak valószínűségét vagy kockázatát bizonyítja, hogy e kitermelés e faj jelentős zavarásával jár (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet 32. pontját, valamint a C-2/10. sz. Azienda Agro-Zootecnica Franchini Eolica di Altamura ügyben 2011. július 21-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-6561. o.] 41. pontját).
- 143 Mindenesetre, ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 90–92. pontjában rámutatott, az iratokból kitűnik, hogy a „Robledo El Chano” dürgési terület elhagyása – amely területet a siketfajok 1999-ben még használták –, a Fonfría külszíni bánya 2001-től kezdődő kiaknázásának következménye.
- 144 E megállapítás megerősíti, hogy az érintett bányák kiaknázása és különösen a keletkező zaj és rezgés alkalmas e faj jelentős megzavarására.
- 145 Ebből következően meg kell állapítani, hogy a „Feixolín”, „Fonfría”, „Salguero-Prégame-Valdesegadas”, „Ampliación de Feixolín” és „Nueva Julia” külszíni bányák kiaknázása az általa keltett zaj és rezgés miatt, amely jelentős negatív hatással lehet a siketfajok megóvására, ellentétes az élőhelyirányelv 6. cikkének (2) bekezdésével.

- 146 Harmadsorban a Bizottság azt állítja, hogy a külszíni bányászati kitermelés hozzájárul a siketfajdok részpopulációinak elszigeteléséhez, mivel elzárja az e részpopulációkat más populációkkal összekötő folyosókat. A Bizottság a bányászati tevékenységnek a kantábriai siketfajdokra gyakorolt hatásáról szóló 2004 decemberi jelentésre hivatkozik, amelyet a kantábriai siketfajd spanyolországi megóvásának stratégiáját összehangoló személyek készítettek a környezetvédelmi minisztérium számára.
- 147 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy e szakértői jelentés, amelyet a kantábriai siketfajdok a nemzeti környezetvédelmi minisztérium, valamint Kasztília és León autonóm közösség környezetvédelmi minisztériuma által elismert szakértői készítettek, megállapítja annak veszélyét, hogy a működő bányákban, így a „Feixolínban” és a „Fonfríában” folyó kitermelés azon projektekkal együtt, amelyek végrehajtása hamarosan megkezdődik, mint amilyen az „Ampliación de Feixolín” bánya projektje is, együttesen folyamatosan kelet–nyugati irányú akadályt képeznek a siketfajdok számára, amely e faj élőhelyeinek elszigeteléséhez vezethet, és végső soron az ezen akadálytól délre található élőhelyek eltűnését eredményezheti.
- 148 Mivel a Spanyol Királyság nem szolgáltat bizonyítékot e jelentés állításainak megcáfolására, amely jelentés tudományos értéke nem vitatott, meg kell állapítani, hogy a „Feixolín”, „Fonfría” és „Ampliación de Feixolín” bányák akadályozó hatást válthatnak ki, amely hozzájárul a siketfajdok élőhelyeinek széttagolásához és e faj bizonyos alfajainak elszigeteléséhez.
- 149 Felmerül azonban a kérdés, hogy az élőhelyirányelv 6. cikke (2) bekezdésének így megállapított megsértése az „Ampliación de Feixolín” külszíni bányát érintő részében felróható-e a Spanyol Királyságnak.

- 150 Az e kifogással érintett más bányáktól eltérően ugyanis az „Ampliación de Feixolín” külszíni bányát nem akkor engedélyezték, amikor a Bizottság által kifogásolt kitermelésre sor került. Emellett a hatóságok megbüntették e bánya üzemeltetőjét, akinek nem volt előzetes engedélye e tevékenység végzésére, és kötelezték őt a kitermelés beszüntetésére.
- 151 Mindazonáltal, ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 105. pontjában rámutat, annak ellenére, hogy a hatóságok legalább 2005 óta tudtak e bánya tényleges kiaknázásáról, az iratokból kitűnik, hogy azt csupán 2009 novemberében tiltották meg, az ugyanazon év szeptemberében végzett vizsgálatot követően.
- 152 Így a Spanyol Királyság azáltal, hogy legalább négy éven át hagyta, hogy az „Alto Sil” KVT jelentős megzavarásával járó helyzet fennálljon, elmulasztotta megfelelő időben meghozni az e zavarás megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket. Ebből következik, hogy az élőhelyirányelv 6. cikke (2) bekezdésének megállapított megsértése az „Ampliación de Feixolín” külszíni bányát érintő részében felróható a Spanyol Királyságnak.
- 153 Végezetül felmerül az a kérdés is, hogy az élőhelyirányelv 6. cikke (2) bekezdésének így megállapított megsértése igazolható-e a bányászati tevékenység helyi gazdasági jelentőségével, amelyre a Spanyol Királyság hivatkozik.
- 154 Ilyen indokra valamely tagállam az élőhelyirányelv 6. cikkének (4) bekezdésében előírt eljárás keretében ugyanis hivatkozhat. Ha az e rendelkezésben meghatározott feltételek teljesülnek, annak alkalmazása azon tevékenységek engedélyezéséhez vezethet, amelyeket ugyanezen cikk (2) bekezdésére tekintettel már nem lehet megakadályozni, ahogyan az a jelen ítélet 122. pontjában szerepel.

- 155 Mindazonáltal a jelen ítélet 125. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az élőhelyirányelvben előírt előzetes hatásvizsgálati eljárás nem vonatkozik az olyan projektekre, mint amilyen a „Feixolín” és a „Fonfría”, mivel azokat azelőtt engedélyezték, hogy az élőhely-irányelvben előírt védelmi rendszer az „Alto Sil” terület KVT-vé minősítése okán alkalmazandóvá vált volna.
- 156 E projekteket illetően nem zárható ki, hogy valamely tagállam az élőhelyirányelv 6. cikkének (4) bekezdésében előírt eltérő eljáráshoz hasonlóan a valamely terület védelmi érdekeit jelentősen befolyásolni képes terv vagy projekt környezeti hatásvizsgálatára vonatkozó nemzeti eljárás keretében közrendi okra hivatkozzon, és – amennyiben az lényegében megfelel az e rendelkezésben előírt feltételeknek – engedélyezzen egy olyan tevékenységet, amelyet ezt követően már nem lesz tiltott e cikk (2) bekezdése alapján.
- 157 Mindazonáltal, ahogyan az a jelen ítélet 109. pontjában szerepel, annak ellenőrzése érdekében, hogy teljesülnek-e az élőhelyirányelv 6. cikkének (4) pontjában előírt feltételek, a terv vagy projekt hatásait ezen irányelv 6. cikke (3) bekezdésének megfelelően előzetesen meg kell vizsgálni.
- 158 Márpedig az ügy irataiból kitűnik, hogy a „Feixolín” és a „Fonfría” projektek környezetre gyakorolt hatásainak a nemzeti jog szerinti engedélyezési eljárás keretében végzett vizsgálata során nem elemezheték e projekteknek a siketfajdok jelentős megzavarására alkalmas hatásait, amelyeket a jelen ítélet 131., 145. és 148. pontja feltárt, mivel e hatásokat a Spanyol Királyság nem azonosította, és azok létezését is vitatta, még a Bíróság előtti eljárásban is.
- 159 Ilyen körülmények között úgy tűnik, hogy a nemzeti jog szerinti engedélyezési eljárás keretében nem kerülhetett sor az élőhelyirányelv 6. cikkének (4) bekezdésében foglalt feltételek vizsgálatára.

- 160 Ebből következően az élőhelyirányelv 6. cikke (2) bekezdésének megállapított megsértése nem igazolható a bányászati tevékenység helyi gazdasági jelentőségével.

A „Fonfría”, „Feixolín”, „Salguero-Prégame-Valdesegadas” és „Nueva Julia” külszíni bányák kiaknázása tekintetében az „Alto Sil” terület KJTT-vé minősítésére tett javaslat folytán az élőhelyirányelvből eredő kötelezettségek nem teljesítésére vonatkozó harmadik kifogásról

– A felek érvei

- 161 Harmadik kifogásával a Bizottság azt rója fel a Spanyol Királyságnak, hogy a „Feixolín”, „Salguero Prégame Valdesegadas”, „Fonfría” és „Nueva Julia” bányákban folyó szénki-termelést illetően 1998 januárja óta elmulasztotta megtenni azon nemzeti ökológiai érdek védelméhez szükséges intézkedéseket, amellyel az „Alto Sil” javasolt terület – különösen a barnamedvéket illetően – rendelkezett, és ezáltal nem teljesítette az élőhelyirányelvnek a fent hivatkozott Dragaggi és társai ügyben hozott ítéletben, valamint a fent hivatkozott Bund Naturschutz in Bayern és társai ügyben hozott ítéletben adott értelmezésből eredő kötelezettségeit.
- 162 A Spanyol Királyság azt válaszolja, hogy betartotta az említett kötelezettségeket, és erre vonatkozóan rámutat, hogy a hivatalos számlálási adatok szerint a barnamedvepopuláció – különösen az „Alto Sil” területet magában foglaló nyugati élőhelyen – az elmúlt tíz évben jelentősen gyarapodott.

– A Bíróság álláspontja

- 163 Az élőhelyirányelv értelmében a tagállamok az általuk a közösségi jegyzékbe felvenni javasolt, természetes élőhelyet magában foglaló és/vagy elsődleges fontosságú fajok élőhelyeként szolgáló területek vonatkozásában kötelesek megtenni a megfelelő védelmi intézkedéseket az említett természeti területek jellegzetességeinek megőrzése érdekében. Ezért a tagállamok nem engedélyezhetnek olyan beavatkozást, amely komolyan veszélyeztetheti valamely természeti terület ökológiai jellegzetességeit. Ez különösen igaz akkor, ha a beavatkozás az érintett természeti területen élő veszélyeztetett fajok eltűnéséhez vezethet (a C-308/08. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2010. május 20-án hozott ítélet [EBHT 2010., I-4281. o.] 21. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 164 A jelen ügyben nem vitatott, hogy a barnamedve az „Alto Sil” területen élő veszélyeztetett faj, amelynek megóvása a Spanyol Királyság egyik célkitűzése volt, amikor e terület KJTT-vé minősítését javasolta.
- 165 Felmerül tehát a kérdés, hogy – ahogyan azt a Bizottság állítja – a „Fonfría”, „Feixolín”, „Salguero Prégame Valdesegadas” és „Nueva Julia” külszíni bányák kiaknázása – anynyiban, amennyiben arra az 1998 januárja, e terület KJTT-vé minősítésére tett javaslat időpontja és 2004 decembere, az említett terület tényleges KJTT-vé minősítése közötti, ideiglenes védelmi időszakban került sor – olyan beavatkozásnak minősíthető-e, amely komolyan veszélyeztethette e terület ökológiai jellegzetességeit, különösen a veszélyeztetett barnamedvék tekintetében, amelyek kihalása fenyeget e területen.
- 166 E tekintetben az iratokból – és különösen azokból, amelyekre a főtanácsnok indítványának 130. pontjában hivatkozott – kitűnik, hogy a Sil folyótól északra található bányászati kitermelések, különösen a „Fonfría” és a „Feixolín” a barnamedvék

megzavarásával járt, mivel olyan akadályozó hatást hoztak létre, illetve tettek súlyosabbá, amely megakadályozta vagy sokkal nehezebbé tette a Leitaregos folyosó megközelítését, miközben e terület a kantábriai barnamedvék nyugati populációja nagyon fontos észak–déli irányú vonulási útvonala, amelyhez az „Alto Sil” területen élő barnamedvék élőhelye is tartozik.

- ¹⁶⁷ A Bizottság által bemutatott bizonyítékok alapján azonban nem állapítható meg, hogy ezen „akadályozó hatás” jelentős mértékben veszélyeztetné az említett terület ökológiai jellegzetességeit, különösen ami a barnamedvék megóvását illeti.
- ¹⁶⁸ Ugyanis, ahogyan azt a Spanyol Királyság állította – anélkül, hogy a Bizottság ennek ellentmondott volna – 1998 és 2004 között a kantábriai barnamedvék nyugati populációja – amelyhez a barnamedvék „Alto Sil” területen található élőhelye is található – egyértelmű növekedést mutat.
- ¹⁶⁹ Az iratokból az is kitűnik, hogy noha 1982 és 1995 között a barnamedve-populáció évente 4–5 %-kal csökkent, azóta megszakítás nélkül évi 7,5 %-kal növekszik, így a 90-es években 50–65-ra becsült teljes példányszámról 2008-ra 100–130-ra becsült teljes példányszámra növekedett. A populációt jelenleg veszélyeztetettnek, de életképesnek tekintik. Ezzel szemben a tanulmányok szerint a kantábriai barnamedvék keleti populációjának léte bizonytalan, különösen a nyugati populációtól való elszigeteltsége miatt. A keleti populáció még nem érte el az életképesnek minősíthető szintet, mivel az e populációhoz tartozó egyedek száma az elmúlt időszakban a becslések szerint csupán 20–25 példánnyal emelkedett összesen 30-ra.

170 E megfontolásokból következik, hogy a kantábriai barnamedvéknek az „Alto Sil” területen élő barnamedve-populációt is magában foglaló nyugati populációjára vonatkozó, a Bíróság elé tárt tudományos tanulmányokra tekintettel nincs elegendő bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a „Fonfría”, „Feixolín”, „Salguero Prégame Valdesegadas” és „Nueva Julia” külszíni bányák kiaknázása – annyiban, amennyiben arra az 1998 januárja, e terület KJTT-vé minősítésére tett javaslat időpontja és 2004 decembere, az említett terület tényleges KJTT-vé minősítése közötti időszakban került sor – komolyan veszélyeztetné e terület ökológiai jellegzetességeit, és különösen a veszélyeztetett barnamedvék tekintetében e területen e faj eltűnéséhez vezethetne.

171 Következésképpen a harmadik kifogást el kell utasítani.

Az „Alto Sil” terület 2004 decemberi KJTT-vé minősítését követően az élőhelyirányelv 6. cikke (2), (3) és (4) bekezdésének megsértésére vonatkozó negyedik kifogásról

A negyedik kifogás első részéről

172 A Bizottság azt állítja, hogy a Spanyol Királyság nem teljesítette az élőhelyirányelv 6. cikkének (3) és (4) bekezdéséből eredő kötelezettségeit azáltal, hogy anélkül engedélyezte a „Feixolín”, „Salguero-Prégame-Valdesegadas”, „Fonfría” és „Nueva Julia” külszíni bányászati kitermeléseket, hogy előzetesen megvizsgálta volna e projektek lehetséges hatásait, és nem tartotta be azon feltételeket, amelyek mellett e projektek negatív hatásuk ellenére megvalósíthatók lettek volna.

- 173 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az e kifogással érintett bányászati kitermelések mindegyikét 2004 decembere előtt, vagyis az „Alto Sil” terület KJTT-vé minősítése előtt engedélyezték.
- 174 Márpedig ahogyan az a jelen ítélet 125. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból következik, az olyan projektek, amelyeket az élőhelyirányelvben előírt védelmi rendszer valamely területre való alkalmazandóvá válása előtt engedélyeztek, nem tartoznak az élőhelyirányelvben meghatározott, az érintett terület tekintetében végzendő előzetes hatásvizsgálati eljárásra vonatkozó előírások hatálya alá.
- 175 Ebből következően az élőhelyirányelv 6. cikkének (3) és (4) bekezdése nem volt alkalmazandó a „Feixolín”, „Salguero-Prégame-Valdesegadas”, „Fonfría” és „Nueva Julia” külszíni bányászati kitermelési tervekre, így a Bizottság nem róhatja fel a Spanyol Királyságnak e rendelkezések megsértését.
- 176 Ebből következően a negyedik kifogás első részét el kell utasítani.

A negyedik kifogás második részéről

– A felek érvei

- 177 A Bizottság továbbá azt rója fel a Spanyol Királyságnak, hogy a „Feixolín”, „Salguero-Prégame-Valdesegadas”, „Fonfría”, „Nueva Julia” és „Ampliación de Feixolín” külszíni bányáknak az „Alto Sil” terület 2004 decemberi KJTT-vé minősítése utáni kiaknázását

illetően elmulasztotta megtenni az élőhelyirányelv 6. cikke (2) bekezdésének alkalmazásához szükséges intézkedéseket.

- 178 A Bizottság azt állítja, hogy e kitermelések károsították az említett KJTT védett élőhelyeit, köztük a 9230-as élőhelytípust, a galíciai-portugál tölgyerdőket kocsányos és pireneusi tölgyvel, amely rendkívüli jelentőséggel bír a barnamedvék számára, mivel azt e faj gyakran használja vonulási útvonalként.
- 179 A Bizottság továbbá azzal érvel, hogy a szóban forgó kitermelések akadályt képeznek, amely hozzájárult a Leitariegos folyósó elzárásához, amely az „Alto Sil” területen élő barnamedve-populációt is magában foglaló kantábriai barnamedvék nyugati populációja számára nagy jelentőségű vonulási útvonal, és annak elzárása e populáció élőhelyének széttagolásához és e faj bizonyos élőhelyeinek elszigeteléséhez vezethet.
- 180 Az e kitermelések által létrehozott akadály még nehezebbé teheti a kantábriai barnamedvék keleti és nyugati populációja közötti keveredést, ami tartóssá tenné a faj széttagoltságát, és nem tenné lehetővé e faj keleti populációja számára a túléléshez szükséges létszám elérését.
- 181 A Spanyol Királyság válasza az, hogy a bányászati kitermelések nem erdős, hanem hangás területen találhatók, ahová a barnamedvék soha nem járnak kicsinyeiket nevelni, mégpedig nem e kitermelések jelenléte miatt, hanem inkább az ahhoz kedvező élőhely hiánya miatt, ami semmiféle összefüggésben nem áll a kitermelések által esetlegesen a kicsinyek nevelésére nézve járó zavarással.

182 Emellett Kasztília és León autonóm közösség számos intézkedést hozott a barnamedvék élőhelyének javítása érdekében, ide tartozik a barnamedvék Leitariegos folyosó övezetében található élőhelyének helyreállítása.

183 A Spanyol Királyság úgy véli, hogy noha az „Alto Sil” terület északi része fontos a barnamedvék számára, a bányászati kitermelésektől jóval északabbra, 1800 méter feletti magasságon található területről van szó, amelyet Asztúria és León tartományok fognak közre, és amely tavasztól ősziig a medvék táplálkozási helye. A medvék nem vándorolnak e terület déli részére, ahol a bányák találhatóak, mivel az élőhely ott teljesen eltérő.

184 Végezetül a Bizottságnak a 9230-as élőhelytípus, a galíciai-portugál tölgyerdők kocsányos és pireneusi tölgyvel, csökkenésére vonatkozó érvét illetően, e csökkenés a „Fonfría” bánya esetében 17,92 hektár területet, az „Ampliación de Feixolín” bánya esetében pedig 19,90 hektár területet jelent. Márpedig, mivel az „Alto Sil” területen a legutóbbi tanulmányok szerint ezen élőhely összesen 4000 hektárt vagy akár 8000 hektárt foglal el, nem pedig 2600 hektárt, ahogyan az eredetileg az e terület KJTT-vé minősítésére tett javaslatban szerepelt, e veszteség viszonylag elhanyagolhatónak tekinthető.

– A Bíróság álláspontja

185 Elsősorban a Bizottság azon állítását kell megvizsgálni, amely szerint az élőhelyirányelv 6. cikkének (2) bekezdését megsértve az „Alto Sil” terület 2004 decemberi KJTT-vé minősítését követően pusztították az „Alto Sil” KJTT által védett élőhelyeket.

- 186 E tekintetben – ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 144. és 145. pontjában rámutatott – az iratokból és különösen a 2005-ös tanulmányban szereplő aktív kitermelések táblázatából kitűnik, hogy ha a „Fonfría” és az „Ampliación de Feixolín” bányák kiaknázása ily módon károsította e terület, e károsításra az utóbbi bánya vonatkozásában 2004 decembere után került sor, és legalább 19 hektár területet érintett.
- 187 Másodsorban a Bizottság azt állítja, hogy az érintett bányákkal határos területeken a bányászati tevékenység által keltett zaj és rezgés jelentősen zavarta a barnamedvéket, amely a KJTT-vé minősítés alapján védett, veszélyeztetett faj.
- 188 E tekintetben Bizottság által a keresetlevélhez csatolt, az Orallo hegységben (Villablino, León tartomány) a Mínero Siderúrgica de Ponferrada által üzemeltetett „Feixolín” külszíni szénkitermelés projektjére vonatkozó 2008. november 7-i környezetvédelmi tanulmányból kitűnik, hogy a kantábriai barnamedvék élőhelyének a „Feixolín” bánya által okozott pusztulása a „Leitariegos folyosónak” nevezett területen belül volt jelentős; hogy a medvék 3,5–5 kilométerre eltávolodtak a bányászati kitermelés által keltett zaj és rezgés hatáskörétől, és hogy e kitermelés megakadályozza vagy jelentősen megnehezíti a barnamedvék számára az említett folyosó megközelítését, noha e terület e faj nyugati populációjának kritikus jelentőségű észak–déli irányú vonulási útvonala.
- 189 Ezt erősíti meg a 2005-ös tanulmány, amely az északi bányák, köztük a „Feixolín” és a „Fonfría” hatásainak elemzésében jelzi, hogy a tíz kilométer széles Leitariegos folyosó az említett faj nyugati populációja számára nagy jelentőségű vonulási útvonal, amely lehetővé teszi többek között két igen fontos párházi terület összekapcsolását.

- 190 E tanulmány megerősíti, hogy e folyosó károsodásának és elzárásának veszélye jelenti az egyik fő fenyegetést a kantábriai barnamedvék populációjának helyreállítására nézve, mivel az a nyugati populáció két részre tagozódásához vezethet, vagy akár ahhoz, hogy e faj véglegesen három populációra bomoljon.
- 191 Következésképpen a „Feixolín”, „Fonfría” és „Ampliación de Feixolín” külszíni bányák által keltett zaj és rezgés, valamint e kitermelések miatt a Leitariegos folyosó elzárása az „Alto Sil” KJTT olyan megzavarását jelenti, amely a barnamedvék megóvása szempontjából jelentős.
- 192 Mivel a „Feixolín” és a „Fonfría” külszíni bányákat azelőtt engedélyezték, hogy az élőhelyirányelvben előírt védelmi rendszer az „Alto Sil” területre alkalmazandóvá vált volna e terület 2004 decemberi KJTT-vé minősítése következtében, felmerül a kérdés, hogy – hasonlóan ahhoz, ami a jelen ítélet 156. pontjában a siketfajdoknak az „Alto Sil” terület 2000 decemberi KVT-vé minősítése előtt engedélyezett kitermelések általi megzavarását illetően szerepel – igazolható-e ezen megzavarás a nemzeti eljárás keretében az élőhelyirányelv 6. cikke (4) bekezdésének analógia útján való alkalmazása révén, amelyből az következne, hogy e cikk (2) bekezdésének megsértése nem róható fel az érintett tagállamnak.
- 193 A Spanyol Királyság e tekintetben a 2005-ös tanulmányban szereplő elemzésre támaszkodva a bányászati kitermelés fenntartásához fűződő nyomós közérdeken alapuló kényszerítő okra hivatkozik, vagyis az ellátás biztosítására, a munkahelyek fenntartására és az engedélyek végleges jellegére, valamint a barnamedvék élőhelyének javítását, különösen a Leitariegos folyosó vegetációjának védelmét célzó intézkedési javaslatokra.

- 194 Mindazonáltal az élőhelyirányelv 6. cikke (4) bekezdésének második albekezdéséből kitűnik, hogy amennyiben az érintett természeti terület elsődleges fontosságú természetes élőhelytípust foglal magában, és/vagy veszélyeztetett faj élőhelyéül szolgál, kizárólag az emberi egészséggel, a közbiztonsággal vagy a környezet szempontjából elsődlegesen fontos előnyökkel kapcsolatos, továbbá – a Bizottság véleménye szerint – nyomós közérdeken alapuló kényszerítő okok fennállására lehet hivatkozni.
- 195 Ebből következik, hogy – mivel a jelen kifogás a barnamedvéket mint az „Alto Sil” KJTJ által 2004 óta védett, veszélyeztetett fajt érinti, és mivel a Spanyol Királyság nem hivatkozott az élőhelyirányelv 6. cikke (4) bekezdésének második albekezdésében szereplőkhöz hasonló megfontolásokra – a jelen ítélet 191. pontjában megállapított megzavarás nem igazolható az e rendelkezésben előírthoz hasonló, eltérést engedő nemzeti eljárás alapján.
- 196 Következésképpen a negyedik kifogás második részét el kell fogadni annyiban, amennyiben e rész az északi bányákra, vagyis a „Feixolín”, „Fonfría” és „Ampliación de Feixolín” bányákra vonatkozik.
- 197 A fenti megfontolások összességére tekintettel azt kell megállapítani, hogy:
- a Spanyol Királyság, mivel anélkül engedélyezte a „Nueva Julia” és a „Ladrones” külszíni bányászati kitermeléseket, hogy az engedélyt olyan vizsgálatról tette volna függővé, amely lehetővé teszi a létező külszíni kitermelési projektek közvetlen, közvetett és kumulált hatásainak megfelelő módon történő azonosítását, leírását és értékelését, kivéve a barnamedvék vonatkozásában a „Ladrones” bányát illetően,

nem teljesítette a módosított 85/337 irányelv 2. és 3. cikkéből, valamint 5. cikkének (1) és (3) bekezdéséből eredő kötelezettségeit;

- 2000-től, az „Alto Sil” területnek a madárvédelmi irányelv alapján KVT-vé minősítésének időpontjától kezdve a Spanyol Királyság
  - mivel a „Nueva Julia” és a „Ladrones” külszíni bányászati kitermeléseket anélkül engedélyezte, hogy az említett projektek lehetséges hatásait megfelelő vizsgálatnak vetette volna alá; és mindenképpen anélkül, hogy teljesítette volna a projekt megvalósítását azon veszély ellenére lehetővé tévő feltételeket, amelyet az említett projektek a siketfajd fajra jelentettek, amely faj az „Alto Sil” különleges védelmi területté minősítését indokoló egyik természeti érték, vagyis hogy alternatív megoldás hiányában, nyomós közérdeken alapuló kényszerítő okok fennállására hivatkozva és csak az Európai Bizottságnak a Natura 2000 hálózat általános egységességének biztosítása érdekében szükséges kiegészítő intézkedésekről való értesítése mellett jár el, és
  - mivel elmulasztotta megtenni az élőhelyeknek – ideértve a fajok élőhelyeit – a „Feixolín”, „Salguero-Prégame-Valdesegadas”, „Fonfría”, „Ampliación de Feixolín” és „Nueva Julia” bányák által okozott károsodásának, valamint az „Alto Sil” terület KVT-vé minősítését jelenlétével indokoló siketfajd e bányák általi jelentős megzavarásának elkerüléséhez szükséges intézkedéseket,

az „Alto Sil” KVT-t illetően nem teljesítette az élőhelyirányelv 7. cikkével együtt értelmezett 6. cikkének (2), (3) és (4) bekezdéséből eredő kötelezettségeit, és

- a Spanyol Királyság 2004 decemberétől, mivel elmulasztotta megtenni az élőhelyeknek – ideértve a fajok élőhelyeit – a „Feixolín”, „Fonfría” és „Ampliación de Feixolín” kitermelések által okozott károsodásának és a fajok e kitermelések általi

megzavarásának elkerüléséhez szükséges intézkedéseket, az „Alto Sil” KJTT-t illetően nem teljesítette az előhelyirányelv 6. cikkének (2) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

A költségekről

- ¹⁹⁸ Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Ugyanezen szabályzat 69. cikke 3. §-ának alapján részleges pernyertesség esetén a Bíróság elrendelheti a költségeknek a felek közötti megosztását, vagy határozhat úgy, hogy mindegyik fél maga viselje saját költségeit, különösen részleges pernyertesség esetén.
- ¹⁹⁹ A jelen ügyben figyelembe kell venni, hogy a Bíróság a Bizottság bizonyos kifogásait nem fogadta el.
- ²⁰⁰ Következésképpen a Spanyol Királyság a saját költségein felül köteles viselni a Bizottság költségeinek kétharmadát. A Bizottság maga viseli saját költségeinek egyharmadát.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Spanyol Királyság, mivel anélkül engedélyezte a „Nueva Julia” és a „Ladrones” külszíni bányászati kitermeléseket, hogy az engedélyt olyan**

vizsgálattól tette volna függővé, amely lehetővé teszi a létező külszíni kitermelési projektek közvetlen, közvetett és kumulált hatásainak megfelelő módon történő azonosítását, leírását és értékelését, kivéve a barnamedvék (*Ursus arctos*) vonatkozásában a „Ladrones” bányát illetően, nem teljesítette az 1997. március 3-i 97/11/EK tanácsi irányelvvel módosított, az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv 2. és 3. cikkéből, valamint 5. cikkének (1) és (3) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

2) 2000-től, az „Alto Sil” területnek az 1997. július 29-i 97/49/EK bizottsági irányelvvel módosított, a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelv alapján különleges védelmi területté minősítésének időpontjától kezdve a Spanyol Királyság

– mivel a „Nueva Julia” és a „Ladrones” külszíni bányászati kitermeléseket anélkül engedélyezte, hogy az említett projektek lehetséges hatásait megfelelő vizsgálatnak vetette volna alá; és mindenképpen anélkül, hogy teljesítette volna a projekt megvalósítását azon veszély ellenére lehetővé tévő feltételeket, amelyet az említett projektek a siketfajd fajra (*Tetrao urogallus*) jelentettek, amely faj az „Alto Sil” különleges védelmi területté minősítését indokoló egyik természeti érték, vagyis hogy alternatív megoldás hiányában, nyomós közérdeken alapuló kényszerítő okok fennállására hivatkozva és csak az Európai Bizottságnak a Natura 2000 hálózat általános egységességének biztosítása érdekében szükséges kiegészítő intézkedésekről való értesítése mellett jár el, és

– mivel elmulasztotta megtenni az élőhelyeknek – ideértve a fajok élőhelyeit – a „Feixolín”, „Salguero-Prégame-Valdesegadas”, „Fonfría”, „Ampliación de Feixolín” és „Nueva Julia” bányák által okozott károsodá-

sának, valamint az „Alto Sil” terület különleges védelmi területté minősítését jelenlétével indokoló siketfajd e bányák általi jelentős megzavarásának elkerüléséhez szükséges intézkedéseket,

az „Alto Sil” különleges védelmi területet illetően nem teljesítette a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv 7. cikkével együtt értelmezett 6. cikkének (2), (3) és (4) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

- 3) A Spanyol Királyság 2004 decemberétől, mivel elmulasztotta megtenni az élőhelyeknek – ideértve a fajok élőhelyeit – a „Feixolín”, „Fonfría” és „Ampliación de Feixolín” kitermelések által okozott károsodásának és a fajok e kitermelések általi megzavarásának elkerüléséhez szükséges intézkedéseket, az „Alto Sil” közösségi jelentőségű természeti területet illetően nem teljesítette a 92/43 irányelv 6. cikkének (2) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

- 4) A Bíróság a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.

- 5) A Spanyol Királyság maga viseli saját költségeit, valamint köteles viselni az Európai Bizottságnál felmerült költségek kétharmadát. Az Európai Bizottság maga viseli saját költségeinek egyharmadát.

Aláírások